

Programar és construir una tradició teatral

Publicat per [Interacció](#) [1] el 20/10/2023 - 13:26 | Última modificació: 14/09/2026 - 08:47

La crisi de públics no pot explicar-se únicament per factors externs als teatres. Maria Moreno i Domènech dirigeix la mirada cap a les decisions artístiques i sosté que una part del problema es troba en unes programacions que han anat relegant la literatura dramàtica, afeblint el repertori i confonent sovint la renovació escènica amb l'abandonament de la tradició.

L'article examina les temporades del Teatre Lliure i del Teatre Nacional de Catalunya, amb una atenció especial al període 2020-2022. La tesi central és que la literatura dramàtica ocupa un lloc cada vegada més testimonial, sobretot al Lliure. Per a l'autora, una escena sòlida necessita tornar a representar textos clàssics i contemporanis perquè cada nova posada en escena els reinterpreta, els incorpora a l'imaginari col·lectiu i alimenta les creacions futures.

Una programació no és una suma d'espectacles: és una manera de construir, transmetre o interrompre una tradició teatral.

Aquest desplaçament del text dramàtic dona lloc a diversos problemes relacionats. Moreno qüestiona la proliferació d'adaptacions de novel·les, dietaris i altres materials narratius que traslladen a l'escenari una discursivitat difícil de convertir en acció teatral. També assenyala les lectures simplificadores dels clàssics, la tria poc exigent d'alguns textos, els càstings condicionats per la notorietat televisiva i l'acceptació de propostes que es presenten com a experimentals sense el treball escènic necessari.

Un altre eix de la crítica és la subordinació de la forma artística al missatge social. L'autora considera que la rellevància del tema tractat no garanteix el valor teatral de l'obra i que la voluntat de conscienciar pot desembocar en personatges esquemàtics, sentimentalisme o teatre pamfletari. En aquest marc, reivindica la possibilitat d'avaluar estèticament un espectacle sense que això impliqui desatendre el conflicte social que aborda.

El text defensa finalment un paradigma de programació capaç de relacionar tradició i innovació, literatura i escena, exigència artística i atenció al públic. Omplir una sala amb un gran text i bons intèrprets no hauria de considerar-se una renúncia artística. Per a Moreno, la contemporaneïtat teatral neix precisament de la lectura i relectura d'obres antigues i coetànies.

Un cop feta la lectura, el diagnòstic presenta algunes limitacions: converteix valoracions sobre espectacles concrets en problemes estructurals sense aportar una anàlisi sistemàtica de repertoris, públics o contextos institucionals. La defensa de la literatura dramàtica és consistent, tot i que tendeix a presentar-la com a explicació principal d'una pèrdua de qualitat que probablement respon a causes més diverses.

Referència

Moreno i Domènech, M. (2022). «Operació Platea»: uns quants apunts sobre alguns problemes estructurals de la programació teatral actual. *Els Marges*, 128, 69-85. <https://doi.org/10.60940/ElsMargesv128nt2022id418103> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: públics de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2023/programar-construir-tradici%C3%B3-teatral>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.60940/ElsMargesv128nt2022id418103>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/9253>